

לקוטי תורה • פרשת אמור • מאמר 5

והניף הכהן אותם על לחם הבכורים תנופה לפני...

”והניף הכהן אותם על לחם הביכורים”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/emor/5](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/emor/5)

1 והניף הכהן אותם על לחם הבכורים תנופה לפני הוי' על שני כבשים כוי'. ואיתא בגמרא שהלחם מלמעלה כוי'

”והכהן יניף אותם על לחם הביכורים, תנופה לפני הוי', על שני כבשים” וכו'. ונאמר בגמרא שהלחם למעלה וכו',

שמניף הכבשים עם הלחם ביחד. ולהבין ענין זה והתחברות זו להיות הכבשים עם הלחם בתנופה.

שהוא מניף את הכבשים יחד עם הלחם. ועלינו להבין עניין זה ואת החיבור הזה: שהכבשים יהיו עם הלחם בשעת התנופה.

הנה נודע כי תכלית כל הבריאה להיות היש בטל לאין. ובכל עולם נמשך ביטול היש לפי מדרגתו.

והנה ידוע שתכלית הבריאה כולה היא שהיש יתבטל לאין. ובכל עולם נמשך ביטול היש לפי מדרגתו.

2 והנה עיקר הביטול הוא להיות בטל ונכלל ממש באור אי"ס ב"ה ומיוחד בו ביחוד גמור ואמיתי בתכלית היחוד כהתאחדות אברי הגוף בנפש החיונית השורה ומתלבש בתוכם שאין להם חיות אחר מבלעדי חיות הנפש

והנה, עיקר הביטול הוא להיות בטל ונכלל ממש באור אין סוף ברוך הוא, ולהיות מאוחד עמו באחדות שלמה ואמיתית, בתכלית האחדות, כמו התאחדות איברי הגוף עם הנפש החיונית השורה בתוכם ומתלבשת בהם, שאין להם חיות אחרת מלבד חיות הנפש.

ולכן האברים נשמעים לרצון הנפש בביטול והתאחדות גמור וכך תהיינה כחות נפש החיונית בטלות ונכללות ממש באור אי"ס ב"ה השורה ומקיף על נפשו.

ולכן האיברים נשמעים לרצון הנפש מתוך ביטול והתאחדות גמורים. וכך צריכים כוחות הנפש החיונית להיות בטלים ונכללים ממש באור אין סוף ברוך הוא, השורה על נפשו ומקיף אותה.

3 ועמ"ש ע"פ והקרבתם עולה אשה. אך הנה בטבע האדם בתולדתו אין כמו ביטול זה ודוגמתו אינו ועיינו במה שנכתב על הפסוק ”והקרבתם עולה אשה”. אולם בטבעו של האדם, כפי שנולד, אין תכונה של ביטול כזה, ואף לא דוגמתה.

נמצא בגשמיות כלל לבטל רצונו מפני רצון אחרים בבחי' ביטול זה כאלו אין לו רצון אחר כלל אין כלל בגשמיות: שאדם יבטל את רצונו מפני רצונם של אחרים ברמה כזאת של ביטול, כאילו אין לו רצון משלו כלל.

אלא טבע זו היא בבהמה שהן בטלות ברצון המנהיגם ולכל אשר יחפוץ יטה אותם ואינם משנות את תפקידם והיינו מפני כי שרשן ויסודתן בהררי קדש.

אלא שטבע זה מצוי בבהמות הבית, הבטלות לרצונו של מי שמנהיג אותן: לכל מקום שהוא חפץ הוא מוליך אותן, והן אינן משנות את תפקידן. זאת משום ששרשן ויסודן "בהרי קודש".

היא מדרגות עליונות באור א"ס ב"ה ושם הן בבחי' ביטול באור א"ס ממש (ועמ"ש ע"פ ויאכילך את המן בענין בהמה רבה שלמעלה מאדם) אלא שנפלו למטה מטה ממדרגת האדם ונמשך בחי' ביטול למטה תח"י [תחת יד] האדם.

אלה הן מדרגות נעלות באור אין סוף ברוך הוא, ושם הן בכחינת ביטול באור אין סוף ממש (ועיינו כמה שנכתב על הפסוק "ויאכילך את המן", בעניין "בהמה רבה" שלמעלה מן האדם). אלא שהן נפלו למטה מטה, מתחת למדרגת האדם, ובחינת הביטול נמשכה למטה, תחת ידו של האדם.

וזהו ענין הקרבנות שהיו מקריבין הבהמה ע"ג [על גבי] המזבח ועולה חיותה במקורה ושרשה שהוא בחי' ביטול

וזהו ענין הקרבנות: היו מקריבים את הבהמה על המזבח, והחיות שבה הייתה עולה אל המקור והשורש שלה, שהוא בחינת ביטול

ממש באור א"ס ב"ה והקרבנות היו מן הבקר ומן הצאן מכל הבהמה ולא מן החיות שבבהמה יש בה ביטול יותר מן החיה.

ממש באור אין סוף ברוך הוא. הקרבנות היו מן הבקר ומן הצאן, מכל הבהמות, ולא מן החיות; שכן בבהמה יש יותר ביטול מאשר בחיה.

4 וכן מכל הבהמה נבחרו כבשים עפ"י [על פי] הרוב שנמשך בהם בחי' הביטול יותר. כי הבקר פני שור מהשמאל בחי' גבורות.

וכן, מבין כל בהמות הבית נבחרו בדרך כלל כבשים, מפני שמידת הביטול נמשכת בהן יותר. הבקר הוא "פני שור מהשמאל" — בחינת הגבורות.

וגם שור מנגח בקרנו ועזים הם ג"כ בחי' גבורות. אבל הכבשים הם בבחי' רחמים והכשבים הפריד יעקב שכבשים הם בבחי' מדותיו של יעקב בחי' רחמים.

גם השור נוגח בקרנו, וגם העזים שייכות לבחינת הגבורות. אבל הכבשים הן בבחינת רחמים, ו"את הכבשים הפריד יעקב" — שכן הכבשים הן בבחינת מידותיו של יעקב, מידת הרחמים.

כי הכבשים יש להם קול רחמנות שמעורר רחמים והיינו לפי שמקורם ושרשם הוא ממדרגה עליונה יותר שהוא מקור הרחמים.

מפני שלכבשים יש קול המעורר רחמים. הדבר נובע מכך שמקורן ושורשן הם ממדרגה עליונה יותר, שהיא מקור הרחמים.

5 ולכן בנפילת החיות למטה נמשך להם הקול שמעורר רחמים וגם הם חלשים בטבעם כתולדותם והרי ניכר ומורגש בהם טבע הביטול [וגם הכבשים יש בהם צמר ששרשו גבוה מאד וכמ"ש

לכן, כאשר החיות ירדה למטה, נמשך אליהם הקול שמעורר רחמים. גם מטבעם הם חלשים מלידה, ולכן ניכרת ומורגשת בהם תכונת הביטול. [גם לכבשים יש צמר, ששרשו גבוה מאוד, וכמו שכתוב

בזהר גדול ח"א [חלק א'] דמ"ב ע"ג [עמוד ג'] ע"פ והכל הביא גם הוא מבכורות צאנו מחשבתי הוה בההוא אתר דאתמר ב"י [ביה] ועתיק יומין יתיב כו' ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא וקב"ה [וקודשא בריך הוא] מחשבתא טבא צרפה למעשה ובגיד [ובגין דא] קביל ליה וכו'.

בזהר גדול, חלק א, דף מב, עמוד ג, על הפסוק "והכל הביא גם הוא מבכורות צאנו": "מחשבתו הייתה באותו מקום שעליו נאמר 'ועתיק יומין ישיב וכו', 'ושער ראשו כעמר נקא'; והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, ומשום כך קיבל אותה" וכו'.

ועמ"ש לקמן בפ' פנחס ע"פ צו את בני' [בני ישראל] כו' וע' במשנה ספ"ו דכריתות. וע' בזהר משפטים קכ"ה א' ועמ"ש במ"א ע"פ שערך כעדר העזים שגלשו כו']:

ראו מה שכתוב להלן בפרשת פינחס על הפסוק "צו את בני ישראל" וכו'; וראו את המשנה בסוף פרק ו של כריתות. וראו את הזוהר, משפטים, קכה ע"א; וכן מה שכתוב במקום אחר על הפסוק "שערך כעדר העזים שגלשו" וכו'.

6 ב והנה בנפילת החיות למטה בגשמיות נק' בשם כבשים הב' קודם לשי"ן. כי הב' רומז לבחינת חכמה בחכמה יבנה בית. והשי"ן רומז לג' קוין המסתעפים ונמשכים למטה משא"כ כשהם למעלה במקורם הם אחדות אחד.

2. והנה, כאשר החיות יורדת למטה אל הגשמיות, היא נקראת בשם "כבשים", כשהבי"ת קודמת לשי"ן. הבי"ת רומזת לבחינת חכמה, [כמו שנאמר], "בחכמה יבנה בית". והשי"ן רומזת לשלושת הקווים המתפצלים ונמשכים למטה; ואילו כשהם למעלה, במקורם, הם אחדות אחת.

7

ושם נק' כשיב [כשל בינונים] השייך קודם לביית שהשייך הוא מדות עליונות שלמעלה מהחכמה ושכל ונק' בזהר טורי חשוכא.

ושם הם נקראים כשיב, כשהשייך קודמת לביית, משום שהשייך היא המדות העליונות, שלמעלה מחכמה ומשכל, ובזהר הן נקראות "הרי חושך".

[ועיין במ"ש פ' תולדות בביאור ע"פ מים רבים שבשה"ש [שבשיר השירים] בענין דעת עליון ובד"ה שניך כעדר]

[ראו מה שנכתב בפרשת תולדות, בביאור על הפסוק "מים רבים" שבשיר השירים, בעניין דעת עליון, וכן במאמר המתחיל "שניך כעדר".]

אך והכשבים הפריד יעקב שיעקב הוא הממשיך בחי' הכשבים מבחינתם ומדרגתם שבמקורם לבחי' הפירוד שיהי' [שיהיה] נק' בשם כבשים.

אבל "והכבשים הפריד יעקב" פירושו שיעקב הוא הממשיך את בחינת הכבשים ממדרגתם ומקומם במקורם אל בחינת הפירוד, כדי שייקראו בשם כבשים.

כדי שיהי' [שיהיה] נמשך בחי' הביטול גם בעלמא דפרודא את הכבש א' תעשה כבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כו'.

[זאת] כדי שתימשך בחינת הביטול גם בעולם הפירוד: "את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים" וגו'.

והענין כי בקר הוא בקר דאברהם בחי' חסד עליון שמתפשט אור א"ס ב"ה למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית.

והעניין הוא: בוקר הוא "בוקר דאברהם", בחינת חסד עליון, שבו אור אין סוף ברוך הוא מתפשט למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית.

8

והנה בהתפשטותו למטה מדרגה אחר מדרגה בירידות המדרגות בדרך השתלשלות והתלבשות יש יניקה ואחיזה לקליפות וסט"א [וסטרא אחרא] לינק מהקדושה בחי' אהלי קדר וכמו שאמר אברהם לו ישמעאל יחיה לפניך.

והנה, כאשר הוא מתפשט כלפי מטה, מדרגה אחר מדרגה, בירידת המדרגות בדרך השתלשלות והתלבשות, יש לקליפות ולסטרא אחרא יניקה ואחיזה כדי לינוק מן הקדושה — מבחינת "אהלי קדר"; וכך אמר אברהם: "לו ישמעאל יחיה לפניך".

וצריך להקדים כבש שהוא בחי' ביטול בבחי' רחמנות שלא יומשך אור א"ס ב"ה רק בבחי' ביטול להיות אור א"ס שורה ומתגלה במי

וצריך להקדים כבש, שהוא בחינת ביטול במידת הרחמים, כדי שאור אין סוף ברוך הוא יימשך רק בבחינת ביטול — שאור אין סוף ישרה ויתגלה במי

שבטל אליו דוקא [ועמ"ש בפ' וירא ע"פ אנכי מגן לך וע' בזהר בלק דף ר"ד ע"ב וס"פ מקץ דף ר"ג].

שבטל אליו דוקא. [ראו מה שנכתב בפרשת וירא על הפסוק "אנכי מגן לך"; וראו בזוהר, בלק, דף ר"ד ע"ב, ובסוף פרשת מקץ, דף ר"ג].

9 ואת הכבש השני תעשה בין הערבים זמן שליטת מדתו של יצחק בחי' גבורות להמתיקן כו' והמשכות

בחי' ביטול זה ב' כבשים בבחי' בקר ובבחי' בין הערבים נעשה ע"י יעקב

"ואת הכבש השני תעשה בין הערביים": זהו זמן שליטתה של מידת יצחק, בחינת הגבורות, כדי להמתיקן וכו'. והמשכת בחינת ביטול זו — שני הכבשים, בבחינת בוקר ובבחינת "בין הערביים" — נעשית על ידי יעקב,

שהוא בריח התיכון המבריא מן הקצה אל הקצה לכך הפריד יעקב הכבשים מבחי' כשבים שהיו במקורן ושרשן לבחי' כבשים לעלמא דפרודא להתחלק בב' בחי' ומדרגות שונות.

שהוא "הבריח התיכון המבריא מן הקצה אל הקצה". לכן הפריד יעקב את הכבשים מבחינת כשבים, כפי שהיו במקורם וכשורשם, והוריד אותם לבחינת כבשים, לעולם הפירוד, כדי שיתחלקו לשתי בחינות ולשתי מדרגות שונות.

אך בשבועות והניף הכהן אותם על לחם כו' על שני כבשים שמניף את הכבשים למעלה לשרשן ומקורן בחי' כשבים להיות בטלים ומיוחדים באור א"ס ב"ה ממש והיינו עם הלחם כי

אבל בשבועות, "והניף הכהן אותם על הלחם" וכו', "על שני כבשים": הכהן מניף את הכבשים כלפי מעלה, אל שורשם ומקורם, לבחינת כשבים, כדי שיתבטלו ויתייחדו ממש באור אין סוף ברוך הוא. וזה נעשה עם הלחם, כי

הנה ענין תנופות שתי הלחם הוא. כי הנה ב' הלחם רומזות לתשב"כ [לתורה שבכתב] ותשבע"פ [ותורה שבעל

פה] כמ"ש לכו לחמו בלחמי כו'

הנה עניין תנופת שתי הלחם הוא [כך]: שתי הלחם רומזות לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה, כמו שכתוב: "לכו לחמו בלחמי" וכו'.

כי הן בחיי גבוהות שיש בתשב"כ [בתורה שבכתב] מה שאין בתשב"ע [בתורה שבעל פה] והוא ענין הטעמים שבתורה זרקא מקף שופר הולך סגולתא כו' שהם בחיי ניגון בבחי' מתיקות ותענוג.

כי יש בתורה שבכתב בחינות גבוהות שאינן בתורה שבעל פה, והכוונה היא לטעמי המקרא שבתורה — זרקא, מקף, שופר הולך, סגולתא וכו' — שהם בחינת ניגון, שיש בו מתיקות ותענוג.

10 וע"ז נאמר ויהי שירו חמשה ואלף ובלילה שירה עמי שהטעמים הן בבחי' שיר וניגון לנגן בשירה וזמרה

מרום שמחה ותענוג שהטעמים אלו הם בתשב"כ [בתורה שבכתב] ולא בתשב"ע [בתורה שבעל פה] ואין

בתשב"ע [בתורה שבעל פה] שום פי'

ועל כך נאמר: "ויהי שירו חמשה ואלף", וכן "ובלילה שירה עמי": שכן הטעמים הם בבחינת שיר וניגון, לשיר בשירה ובזמרה מתוך שמחה ותענוג גדולים. הטעמים הללו מצויים בתורה שבכתב ולא בתורה שבעל פה, ובתורה שבעל פה אין להם שום פירוש

וביאור על הטעמים לבאר ולפרש לנו שירה זו מאי היא [ועמ"ש בפ' הברכה ע"פ תורה צוה וע"פ ויהי מקץ וע"פ שיר השירים וע"פ ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים כו'].

וכן ביאור על הטעמים, לבאר ולפרש לנו מהי השירה הזאת. [ראו מה שנכתב בפרשת הברכה על הפסוק "תורה צוה", ועל הפסוק "ויהי מקץ", ועל שיר השירים, ועל הפסוק "ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים" וכו'].

רק תשב"ע [תורה שבעל פה] היא פי' וביאור יסוד המצות ושורשן שפי' וביאור זה הוא בתשב"ע [בתורה שבעל פה] דוקא ולא בתשב"כ [בתורה שבכתב] כי אין שום מצוה בתשב"כ [בתורה שבכתב] שלא תהיה צריכה לפי'

אולם התורה שבעל פה היא פירוש וביאור של יסוד המצוות ושורשן; פירוש וביאור זה מצויים דוקא בתורה שבעל פה ולא בתורה שבכתב, שכן אין מצווה בתורה שבכתב שאינה זקוקה לפירוש

וביאור תשב"ע [תורה שבעל פה] כיצד תהיה דרך עשיית המצוה ובאיזה אופן ובשבועות מניפין ב' בחי' הלחם למעלה במקורן ושרשן להיות כלולות ומתאחדות באור א"ס ב"ה

ולביאור שבתורה שבעל פה: כיצד יש לקיים את המצווה ובאיזה אופן. ובשבועות מניפים את שתי בחינות הלחם כלפי מעלה, אל מקורן ושורשן, כדי שייכללו ויתאחדו באור אין סוף ברוך הוא,

כי שם הן מיוחדות בתכלית היחוד איהו וחיהי חד כו' הוא היודע והוא המדע כו'.

כי שם הן מיוחדות באחדות מוחלטת: "הוא וחיהי חד" וכו'; "הוא היודע והוא המדע" וכו'.

11 ובהן וע"י מתייחדים גם חיות הכבשים להיותן בטלים בשרשן ומקורן העליון להיות הכל בבחי' ביטול.

ובתוכם ובאמצעותם מתאחדת גם החיות של הכבשים, כך שגם היא מתבטלת בשורשה ובמקורה העליון, והכול נמצא בבחינת ביטול.

ולכן בשתי הלחם דשבועות כתיב חמץ תאפינה שמאחר שמתעלה למקור החיות ומקור החיות המהוה עולמות הנפרדים יש מאין הוא בבחי' המתנשא מימות עולם שזהו חיותם והתהוותם

לכן נאמר על שתי הלחם של שבועות: "י"אפו חמץ". שכן מאחר שהם מתעלים למקור החיות, ומקור החיות, המהוה את העולמות הנפרדים יש מאין, הוא בבחינת "המתנשא מימות עולם" – והוא החיות שלהם והתהוותם,

שמחמת שמתנשא ומסתלק מהם אור א"ס ב"ה למעלה ואינו מתלבש בתוכם ממש לכך נתהווה חיותם וקיומם בבחי' נפרדים להיות דבר ויש בפ"ע [בפני עצמו] ובהעלותם למקורן ושרשן

משום שאור אין סוף ברוך הוא מתנשא ומסתלק מהם כלפי מעלה, ואינו מתלבש בתוכם ממש, נוצרו החיות והקיום שלהם כמציאות נפרדת, כדבר וכישות בפני עצמם; וכאשר מעלים אותם למקורם ולשורשם,

הוא המתנשא מימות עולם נעשו גם הם בבחי' התנשאות שלמעלה מאחר שנכללו ונתאחדו במקורם ממש [ועמ"ש מזה גבי חג השבועות ע"פ וידבר אלקים כו' ע"ש].

שהוא "המתנשא מימות עולם", גם הם נעשים בבחינת התעלות שלמעלה, לאחר שנכללו והתאחדו ממש במקורם. [ועיינו במה שנכתב על כך בעניין חג השבועות, על הפסוק "וידבר אלקים" וכו'; עיינו שם].

12 ובזה יובן ההפרש שבין כבשי עצרת לבין שני הכבשים התמידים ליום כי שני כבשי עצרת הם שלמים הנאכלים לבעלים משא"כ שני כבשי התמידים ליום הם עולות.

בכך יובן ההבדל בין כבשי עצרת ובין שני כבשי התמיד: שני כבשי עצרת הם שלמים, הנאכלים לבעלים, ואילו שני כבשי התמיד הם עולות.

והענין כי התמידים הם הכבשים הנמשכים למטה לעולם הפירוד כנ"ל ואזי א"א להאכיל לבעלים שלא יומשך למטה מטה יותר ויהיה אחיזה ויניקה לסט"א [לסטרא אחרא].

העניין הוא שכבשי התמיד הם הכבשים שנמשכים למטה, אל עולם הפירוד, כפי שנתבאר לעיל. לכן אי אפשר לתת אותם לבעלים לאכול, שמא יימשכו למטה עוד יותר, ותהיה לסטרא אחרא אחיזה ויניקה.

וצייל כולו כליל. אבל כבשי עצרת שהם על לחם הביכורים תנופה לפני הוי' למעלה במקורם לבחי' כשבים

ולכן צריך להקריב אותם כליל. אבל כבשי עצרת, שהם "על לחם הביכורים תנופה לפני הוי'", מתרוממים למעלה, אל מקורם, לבחינת כבשים,

וגם נכללים ומיוחדים בבחי' שתי הלחם כנ"ל שם אין שליטה ויניקה כלל ולכן הם שלמים הנאכלים אפי' [אפילו] לבעלים:

וגם נכללים ומתייחדים בבחינת שתי הלחם, כפי שנתבאר לעיל — שם אין כלל שליטה או יניקה [לסטרא אחרא]. לכן הם שלמים, הנאכלים אפילו לבעלים.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/emor/5

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק